

ŠPANJOLSKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2021.

OSNOVNI PODACI

Uvodna napomena:

Pojavom pandemije bolesti COVID-19 tijekom prvog kvartala 2020. na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogođenih djelatnosti, s neizujesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu, 2020. (vrlo vjerojatno i nekoliko narednih godina) donosi potpuni odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjenitu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta u ovoj je godini promijenjen i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na ranija izdanja redefinirana određena tematska poglavlja.

Službeni naziv:

Kraljevina Španjolska.

Državno uređenje:

ustavna monarhija.

Glavni grad:

Madrid (6.618.000 stanovnika).

Veći gradovi:

Barcelona (5.586.000),
Valencia (834.000
(2020.).

Površina:

505.370 km².

Broj stanovnika:

50.015.792 (srpanj 2020., procjena).

Službeni jezik:

španjolski.

Valuta:

euro (EUR).

Vjerska pripadnost:

rimokatolici 67,8 %, ateisti 9,1 %, agnostici 18,4 %, neizjašnjeni 2,5 %.

Stopa rasta stanovništva:

0,67 % (2020., procjena).

Gustoća naseljenosti:

99 stanovnika/km² (80,8 % stanovništva živi u gradovima).

Političko uređenje

Prema Ustavu iz prosinca 1978., Španjolska je ustavna monarhija, unitarna država s parlamentarnim sustavom vlasti. Monarhija je nasljedna po muškom i ženskom potomstvu iz dinastije Borbón (španjolski ogranak dinastije *Bourbon*). Monarh je poglavar države i vrhovni zapovjednik oružanih snaga, njegove su odluke važeće uz supotpis predsjednika vlade. Zakonodavnu vlast ima dvodomni parlament, Generalni kortes (*Cortes Generales*), koji se sastoji od Kongresa zastupnika (*Congreso de los Diputados*), koji može imati najmanje 300 a najviše 400 zastupnika, te Senata (*Senado*), koji ima 259 senatora (208 ih se bira izravno u 52 višemandatna okruga, a njih 51 biraju zakonodavna tijela 17 autonomnih zajednica). Zastupnici obaju domova biraju se na općim, izravnim i tajnim izborima na mandat od 4 godine. Biračko je pravo opće i jednako, imaju ga svi državljani s navršених 18 godina života. Izvršnu vlast ima vlada (*El Gobierno*), na čelu koje je predsjednik vlade, koja je za svoj rad odgovorna parlamentu. Sudbena vlast utemeljena je na načelu neovisnoga sudstva. Opće (generalno) vijeće sudbene vlasti (*Consejo General del Poder Judicial*) štiti neovisnost sudstva, ali i sudaca i magistrata od ostalih vlasti u državi. Najviše je pravosudno tijelo u državi Vrhovni sud (*Tribunal Supremo*), a Ustavni sud (*Tribunal Constitucional*) pazi da zakoni i djelovanje javne vlasti budu u skladu s Ustavom.

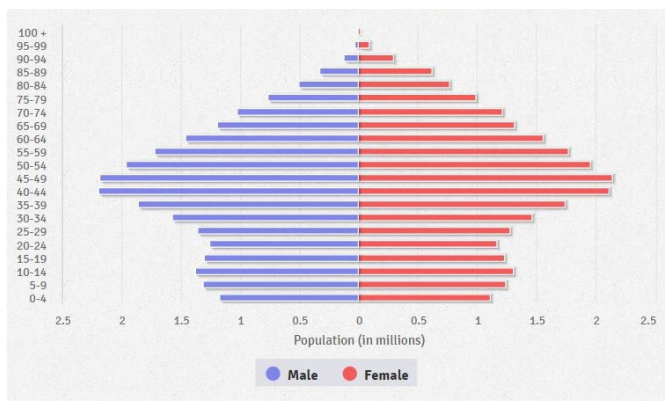
Administrativno je država podijeljena na 17 autonomnih pokrajina (*comunidades autónomas*): Andaluzija, Aragon, Asturias, Balearsko otočje, Baskija, Extremadura, Galicija, Kanarsko otočje, Kantabrija, Kastilja-La Mancha, Kastilja i Leon, Katalonija, La Rioja, Madrid, Murcia, Navarra, Valencija te 2 autonomna grada na afričkom području: Ceuta i Melilla koji su pod izravnom nadležnosti središnje države.

Državni poglavar:

Kralj Juan Carlos I. od 22. 11. 1975. do 2. 6. 2014. (abdicirao); 18. 6. 2014. Princ Felipe VI. proglašen je novim španjolskim kraljem.

Predsjednik vlade:

Pedro Sánchez Pérez-Castejón (od 2.6. 2018.).

Izvor: CIA Statistics

Etničke grupe:

Španjolci (86,4 %),
Marokanci (1,8 %),
Rumunji (1,3 %),
ostali (10,5 %)
(2018., procjena).

Dobna struktura:

0 – 14 godina
15,02 % (3.861.522 muškaraca / 3.650.085 žena)

15 – 24 godine
9,9 % (2.557.504 muškaraca / 2.392.498 žena)

25 – 54 godine
43,61 % (11.134.006 muškaraca / 10.675.873 žena)

55 – 64 godine
12,99 % (3.177.080 muškaraca / 3.319.823 žena)

65 i više godina
18,49 % (3.970.417 muškaraca / 5.276.984 žena) (2020., procjena).

Očekivana životna dob:

82 godina (79 godina za muškarce; 85,2 godina za žene).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Španjolsko gospodarstvo je 13. po veličini na svijetu, dok u eurozoni zauzima četvrto mjesto (na razini Europske unije, na petom su mjestu) i jedno je od najbrže ratućih u eurozoni. Tržište je privlačno mnogim stranim izvoznici-ma i investitorima jer ima konkurentne troškove prijevoza, visoko učinkovit prijevozni sustav i naprednu ICT mrežu. Nakon produžene recesije koja je započela 2008., Španjolska je tek nakon 2013. ponovno zabilježila gospodarski rast, uglavnom zbog povećane privatne potrošnje. Ekonomski rast dosegao je 2% u 2019. Vlada je uspješno rehabilitirala svoj bankarski sektor kroz program restrukturiranja i dopokapitalizacije koji financira EU.

Loša strana gospodarske slike je stopa nezaposlenosti koja je već niz godina među najvišima u Europi.

Španjolsko se gospodarstvo uglavnom temelji na poljoprivredi, financijskim uslugama i turizmu.

Poljoprivredni sektor doprinosi s 3% u španjolskom BDP-u i zapošljava 4,3% radne snage. U zemlji djeluje gotovo milijun poljoprivrednih i stočarskih tvrtki koje posluju na 30 milijuna hektara zemlje. Španjolska je najveći svjetski proizvođač maslinovog ulja i treći najveći proizvođač vina

na svijetu. Zemlja je također jedan od najvećih svjetskih proizvođača naranči i jagoda. Glavne poljoprivredne kulture su pšenica, šećerna repa, ječam, rajčica, masline, agrumi, grožđe i pluta. Stočarstvo je također važan segment (uglavnom uzgajaju svinje i goveda).

Uslužni sektor doprinosi sa 75% u BDP-u i zapošljava 76% aktivnog stanovništva. Turizam je presudan za ekonomiju zemlje jer je glavni izvor prihoda Španjolske, koja je ujedno druga najpopularnija turistička destinacija na svijetu. Važnu ulogu ima i bankarski sektor koji se sastoji od 12 bankarskih skupina, koje uključuju 59 privatnih banaka, 2 štedionice i 63 zadružne banke.

Industrijski sektor čini 22% BDP-a i zapošljava 19,7% radne snage. Prevladavaju tekstilna i prehrambena industrija, željezo i čelik te proizvodnja brodskih strojeva i inženjeringa. Segmenti koji pokazuju velik potencijal rasta su proizvodnja elektroničkih komponenata i ICT.

U 2019. Španjolska je zabilježila rast industrijske proizvodnje od 0,8%. Za 2020. godinu analitičari predviđaju pad industrijske proizvodnje od 10,3%, a za 2021. i 2022. ponovno se predviđa pozitivan trend od 6,1%, odnosno 2,9%.

Makroekonomski pokazatelji

	2018.	2019.	2020.*	2021.*	2022.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	1.203,7	1.244,9	1.089,6	1.155,0	1.228,8
BDP po stanovniku (eura)	25.779	26.636	23.306	24.710	26.301
Realni rast BDP-a (%)	2,4	2,0	-12,6	6,2	4,5
Izvoz robe (mlrd. eura)	290,7	293,8	237,3	272,6	294,7
Uvoz robe (mlrd. eura)	-319,9	-321,9	-255,3	-288,9	-312,6
Inflacija (%)	1,7	0,8	-0,2	0,9	1,4
Nezaposlenost (%)	15,2	14,1	18,9	17,0	15,4

Izvor: IMF, Eurostat, EUI. (*) procjena

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Receptivni turistički promet u 2020.

Prema podacima Državnog instituta za statistiku Španjolske (INE), u razdoblju od siječnja do listopada 2020. zabilježeno je 17,85 milijuna stranih dolazaka u Španjolsku što u odnosu na isto razdoblje 2019. predstavlja pad od 76%. Kada se promatra samo razdoblje pandemije koronavirusa, od ožujka do listopada, pad iznosi 86%.

U razdoblju siječanj-listopad 2020. vodeće emitivno tržište za Španjolsku bilo je tržište Francuske s 3,65 milijuna dolazaka (pad od 64% u odnosu na 2019.), zatim slijede tržišta Ujedinjene Kraljevine (2,98 milijuna dolazaka; pad 82%) i Njemačke (2,25 milijuna dolazaka; pad 78%). Gledano prema regijama najveći pad broja dolazaka stranih turista bilježe Baleari (-87%), zatim slijedi Katalonija (-79%) i Andaluzija (-76%), dok najmanji pad bilježe Kanarski otoci koji su kao winter sun destinacija početkom 2020. uspjeli ostvariti dio turističkog prometa (-68%). S obzirom na pandemijske okolnosti najveći pad bilježe dolasci stranih turista brodovima/kruzerima (-84%) i zrakoplovima (-79%), dok je najmanji pad dolazaka stranih turista s osobnim vozilima (-60%).

Prihodi od turizma u razdoblju siječanj-listopad iznosili su 18,58 milijardi eura što u odnosu na isto razdoblje 2019. predstavlja pad u prihodima od -77%. Istovremeno, smanjila se i prosječna potrošnja po turistu za 22,9% te je iznosila 845 eura, dok se prosječna dnevna potrošnja turista smanjila za 34,6% i iznosila je 105 eura.

Emitivni turistički promet u 2020.

Prema istom izvoru, u razdoblju od siječnja do rujna 2020., zabilježeno je 4,67 milijuna putovanja Španjolaca u inozemstvo što predstavlja pad od 71% u odnosu na isto razdoblje 2019. Istovremeno, Španjolci su unutar vlastite zemlje ostvarili 79,66 milijuna putovanja što predstavlja pad od 42% u odnosu na isto razdoblje 2019. Dok je omjer putovanja u inozemstvo i unutar zemlje u 2019. bio 11% (u inozemstvo) naspram 89% (unutar zemlje) u 2020. taj omjer je bio 6% naspram 94%.

Receptivni turistički promet u 2019.

U 2019. zabilježeno je 83,51 milijun stranih dolazaka u Španjolsku što predstavlja rast od 0,9% u odnosu na 2018. Dodatno, Španjolsku je u 2019. posjetilo i 42,66 milijuna stranih izletnika što predstavlja rast od 2,4% u odnosu. Najvažnija emitivna tržišta, prema ukupnom broju dolazaka u 2019., su bila Ujedinjena Kraljevina (18,01 milijun dolazaka; 22% udjela u stranim dolascima), Njemačka (11,16 milijuna dolazaka; 13% udjela), Francuska (11,15 milijuna dolazaka; 13% udjela) i skandinavske države (5,53 milijuna dolazaka; udjel 7%).

Rang	Emitivno tržište	Broj dolazaka	Rast/pad (%)
1	Ujedinjena Kraljevina	18,01	22%
2	Njemačka	11,16	13%
3	Francuska	11,15	13%
4	Skandinavija	5,53	7%
5	Italija	4,53	5%
6	Nizozemska	3,68	4%
7	SAD	3,32	4%
8	Belgija	2,53	3%
9	Portugal	2,43	3%
10	Irska	2,18	3%

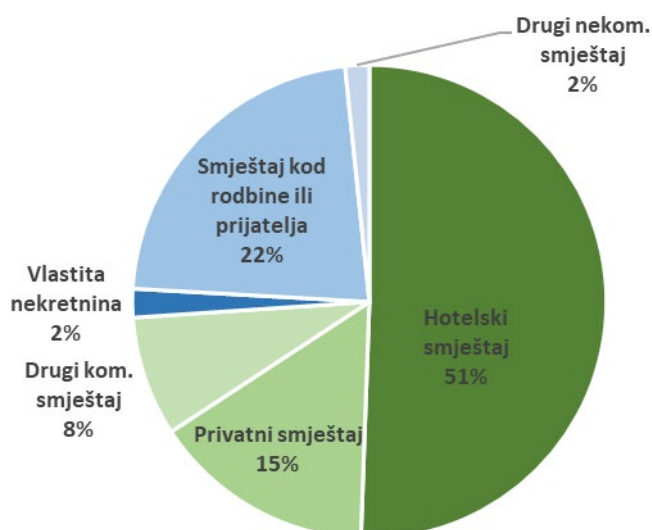
Emitivni turistički promet u 2019.

U 2019. zabilježeno je 193,9 milijuna putovanja Španjolaca od čega je 173,8 milijuna putovanja bilo unutar Španjolske, a 20,1 milijun putovanja u inozemstvo. U odnosu na 2018. u 2019. ukupan broj putovanja Španjolaca se smanjio za 1,1%, pri čemu su putovanja unutar zemlje bila u padu od 1,7%, dok su putovanja u inozemstvo bila u porastu od 4,2%.

U 2019. Španjolci su na putovanjima u inozemstvo ostvarili ukupno 144,4 milijuna noćenja što predstavlja prosječno vrijeme boravka u inozemstvu od 7,2 dana. Na tim putovanjima ostvarili su potrošnju od 16,05 milijardi eura što predstavlja smanjenje od 0,2% u odnosu na 2018. Prosječna potrošnja po putovanju u inozemstvo tijekom 2019. iznosila je 797,82 eura što je 4,2% manje nego u 2018. Istovremeno, prosječna dnevna potrošnja rasla je 4,9% i iznosila je 111,17 eura.

U 2019. Španjolci su na putovanjima u inozemstvo najčešće birali hotelski smještaj koji su koristili na 10,2 milijuna putovanja, zatim slijede putovanja na kojima su boravili kod rodbine ili prijatelja s 4,5 milijuna putovanja te 3,1 milijun putovanja gdje su iznajmili privatni smještaj. Na oko ¼ putovanja Španjolci su boravili u nekom obliku komercijalnog smještaja.

Putovanja španjolskih turista u inozemstvo prema korištenoj vrsti smještaja 2019.

Prosječna potrošnja na svim putovanjima u 2019. iznosila je 797,82 eura i u odnosu na 2018. niža je 4,22%. Gledano prema korištenoj vrsti komercijalnog smještaja, prosječna potrošnja španjolskih turista po putovanju u 2019. bila je najveća na putovanjima gdje je za boravak korišten hotelski smještaj i iznosila je 930,87 eura, zatim slijede ostali oblici komercijalnog smještaja s 909,23 eura po putovanju, dok je na putovanjima na kojima je bio iznajmljen privatni smještaj prosječna potrošnja po putovanju iznosila 754,95 eura.

	Prosječna potrošnja po putovanju (u eurima), 2019.
Ukupno	797,82
Hotelski smještaj	930,87
Privatni smještaj	754,95
Drugi kom. smještaj	909,23
Vlastita nekretnina	494,74
Smještaj kod rodbine ili prijatelja	536,46
Drugi nekom. smještaj	478,3
Belgija	2,53
Portugal	2,43
Irska	2,18

Gledano prema vrsti putovanja, Španjolci su u 2019. u inozemstvo putovali radi odmora ostvarivši 12,50 milijuna putovanja.

Vrsta putovanja	Br. putovanja, 2019.
Ukupan broj putovanja	20.119.745
Odmorišna putovanja	12.499.685
Posjete rodbini i prijateljima	4.642.923
Poslovna putovanja	2.165.115
Druge vrste putovanja	812.022
Smještaj kod rodbine ili prijatelja	536,46
Drugi nekom. smještaj	478,3
Belgija	2,53
Portugal	2,43
Irska	2,18

Vodeće strane destinacije španjolskih turista su Francuska, Italija, UK, Portugal i Njemačka.

Profil putnika za Hrvatsku

Prosječni španjolski turist počeo je intenzivnije putovati u inozemstvo u zadnjih 20-ak godina. Jezična barijera uvjetuje njihova omiljena odredišta te je potencirala grupna putovanja. Mlađa generacija je „odvažnija“ te su putovanja u inozemstvo u stalnom porastu. Emitiranje čitavog niza dokumentarnih programa na raznim TV kanalima o različitim destinacijama te „usmena predaja“ prijatelja i rodbine doprinijeli su popularizaciji putovanja u inozemstvo i širenju iskustava.

Španjolski turist u Hrvatskoj želi upoznati ljude, kulturu i prirodnu baštinu o kojoj je čuo/čitao ili vidio u programima na televiziji. O Hrvatskoj se „čuje u društvu“ i smatra se popularnom destinacijom, koju treba posjetiti. Znamo da je jedan od glavnih motivirajućih faktora za putovanje u Hrvatsku pozitivna usmena preporuka prijatelja/rodbine/kolega koji su već bili u Hrvatskoj (bilo na turi ili krstarenju).

Hrvatska je popularna destinacija u Španjolskoj - raznolikost, gostoprimstvo, prirodna i kulturna baština te kultura življenja općenito, ugodno ih iznenađuju. Naše destinacije za Španjolce predstavljaju spoj „egzotičnog“ i nepoznatog, a istovremeno se osjećaju sigurno i „domaće“ (mediteranski karakter). Najpoželjnije destinacije su: Dubrovnik, Zagreb, Split, Zadar, Hvar, Plitvička jezera. Treba imati u vidu da su putovanja i ture uvjetovane zračnom povezanošću, tj. putnici poznaju one regije Hrvatske koje imaju bolje avio veze sa Španjolskom te destinacije koje je lakše „uvezati“ u zanimljivu turu. S obzirom da na prosječnom putovanju od 8-10 dana žele vidjeti što više, dužina boravka u pojedinim mjestima je kratka (1-3 dana), bilo da idu u organiziranoj kružnoj turi ili iznajme auto i sami voze. Očekivanja po pitanju kvalitete smještaja relativno su visoka, a osim kulturne i prirodne baštine, cijene dobru gastronomiju i vino te zabavu. Dobri su potrošači.

Profil putnika u organiziranom prometu

Većina: dob 40-70 godina, srednje/više platežne moći, putuje u paru, neki s prijateljima; nemaju puno iskustva u putovanjima u inozemstvo; traže kulturne sadržaje; ravnaju se prema preporukama prijatelja/rodbine koji su bili u Hrvatskoj; pridaju važnost gastronomiji; imaju poteškoća sa stranim jezicima; biraju poznate organizatore putovanja; uzdaju se u svoju turističku agenciju; prihvaćaju charter letove kao i opciju direktnog leta; žele smještaj u hotelima; traže informaciju o destinaciji u časopisima za putovanja.

Manji broj: dob 30-45 godina; srednje/više platežne moći, putuju s obitelji (djecom) traže odmor na plaži sa sadržajima za djecu te kulturne sadržaje za odrasle ili aktivni odmor za cijelu obitelj; biraju Hrvatsku radi blizine i atraktivnosti nove destinacije; imaju određeno iskustvo u putovanju u inozemstvo; ravnaju se prema preporukama prijatelja/rodbine koji su bili u Hrvatskoj; pridaju važnost gastronomiji; jezik im nije prepreka; sigurnost destinacije je bitna; biraju poznate organizatore putovanja; prihvaćaju charter letove kao opciju direktnog leta; uglavnom žele smještaj u hotelima; traže informaciju o destinaciji u časopisima za putovanja.

Profil putnika u individualnom prometu

Dob 20-55 godina; srednje/više platežne moći, putuje u paru ili u grupi prijatelja (4-6 osoba); imaju određenog iskustva s putovanjima u inozemstvo; traže kombinaciju kulture/prirode/zabave/odmora/aktivnosti; pridaju važnost gastronomiji; nepoznavanje jezika im nije prepreka; traže informaciju na internetu/časopisima; žele upoznati destinaciju svojim ritmom; traže povoljne cijene te im je privatni smještaj atraktivan (a ujedno pruža mogućnost približavanja kulturi); uzimaju u obzir pozitivne komentare prijatelja/rodbine.

Prednosti i nedostaci hrvatske turističke ponude - osnovni nedostaci hrvatske turističke ponude s gledišta organizatora putovanja, ali i individualnih putnika, vezani su uz izravne avionske veze: razdoblje frekventnije povezanosti je ograničeno; nedostatak direktnih (po mogućnosti low cost) letova iz Madrida (i ostalih gradova), jer je većina sjedišta na godišnjoj razini dostupno s polaskom iz Barcelone; cijene letova za individualne putnike iz Madrida su relativno visoke. S obzirom na ograničene direktne letove za Hrvatsku, individualni gosti traže alternativne letove putem interneta i kod turističkih agencija. Stoga, ima ih koji u Hrvatsku dolaze preko Milana, Venecije, Trsta i Ancone te traže mogućnosti prijevoza do naše zemlje. Pritom koriste redovne letove, ali i low cost kompanije koje lete u različite hrvatske destinacije preko Londona, Nizozemske i Njemačke. Postotak turista koji putuju vlastitim autom/auto-karavanom/motorom je relativno mali, no u porastu.

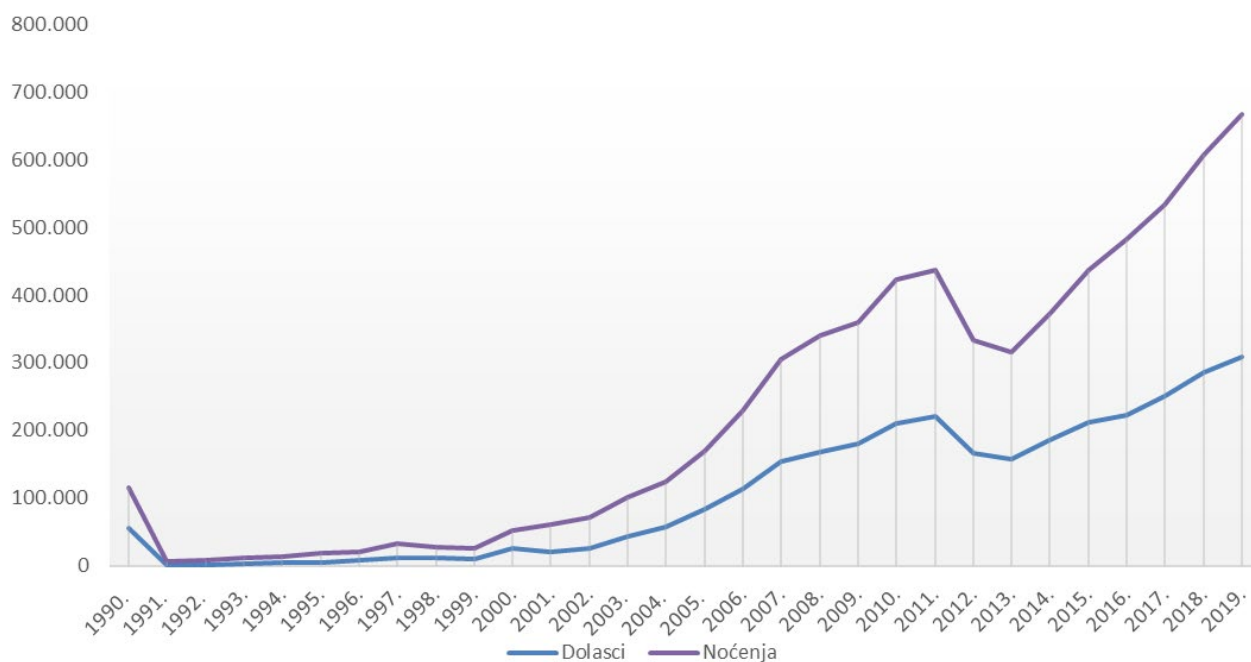
Drugi nedostatak odnosi se na kvalitetu i cijenu hotelskog smještaja, njihov odnos te na razdoblje rezervacije istog. Španjolsko tržište rezervira relativno kasno, a naši hoteli su iznimno traženi u visokoj sezoni (kada imamo direktne letove iz Španjolske za Hrvatsku, tj. kada Španjolci putuju). Osim toga španjolski gost naviknut je na dosta visoku kvalitetu smještaja. To često rezultira nezadovoljstvom vrstom i cijenom korištene hotelske usluge.

UDJEL TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

ŠPANJOLSKA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1990.=100	apsol.	indeks	1990.=100
1990.	55.339		100	115.924		100
1991.	1.902	3	3	6.286	5	5
1992.	1.967	103	4	8.814	140	8
1993.	3.286	167	6	12.286	139	11
1994.	4.534	138	8	13.108	107	11
1995.	5.251	116	9	18.354	140	16
1996.	9.000	171	16	21.000	114	18
1997.	11.807	131	21	32.510	155	28
1998.	12.535	106	23	28.423	87	25
1999.	10.879	87	20	26.604	94	23
2000.	25.022	230	45	51.604	194	45
2001.	19.692	79	36	61.623	119	53
2002.	26.022	132	47	72.240	117	62
2003.	43.791	168	79	101.176	140	87
2004.	56.907	130	103	123.753	122	107
2005.	84.183	148	152	169.701	137	146
2006.	114.188	136	206	230.384	136	199
2007.	153.826	135	278	305.210	132	263
2008.	168.249	109	304	340.550	112	294
2009.	180.013	107	325	360.003	106	311
2010.	211.094	117	381	423.468	118	365
2011.	220.957	105	399	437.258	103	377
2012.	166.176	75	300	333.766	76	288
2013.	158.190	95	286	315.304	94	272
2014.	185.985	118	336	371.527	118	320
2015.	212.798	114	385	437.382	118	377
2016.	221.978	104	401	482.219	110	416
2017.	250.387	113	452	534.065	111	461
2018.	285.501	114	516	607.491	114	524
2019.	308.704	108	558	667.631	110	576

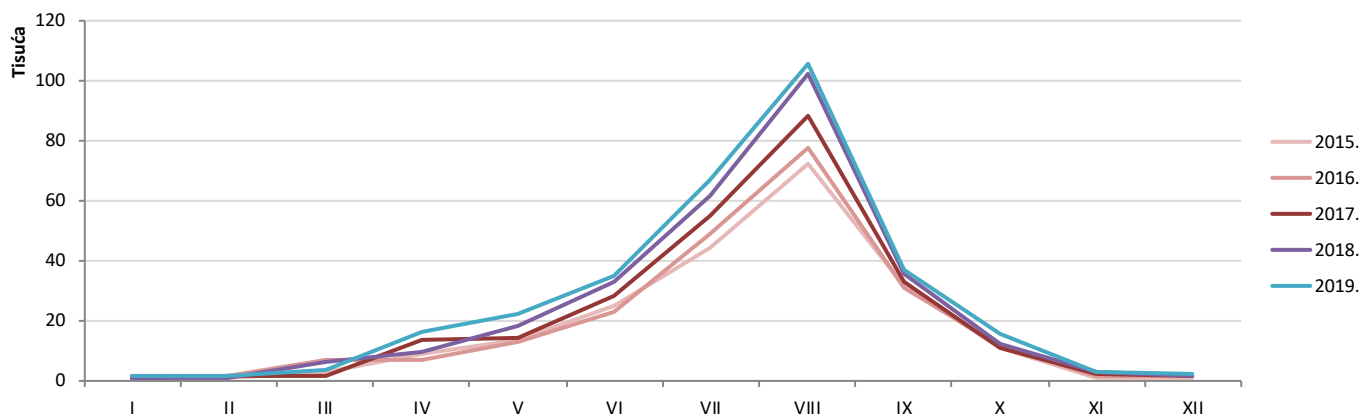
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja španjolskih turista, razdoblje 1990. - 2019.

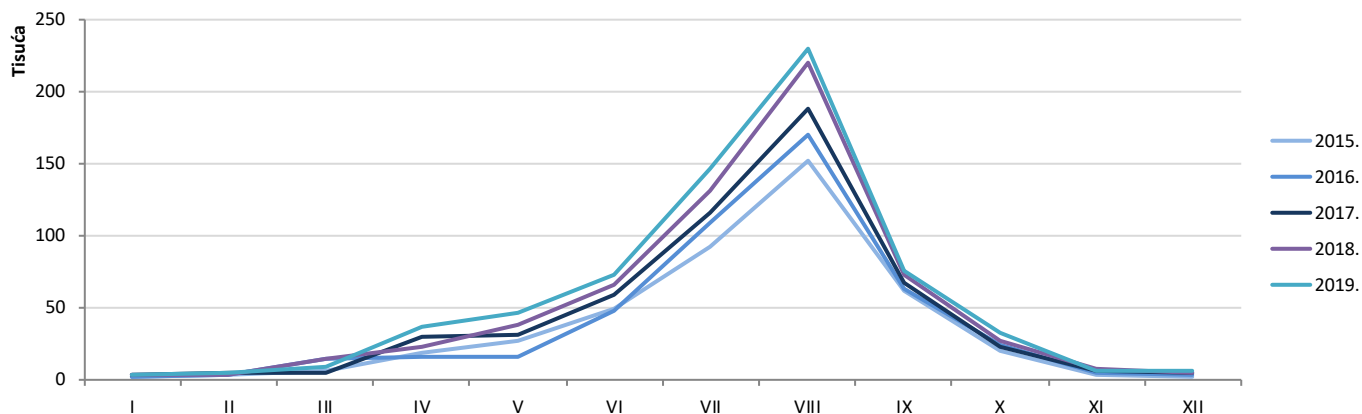
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima

Izvor: DZS

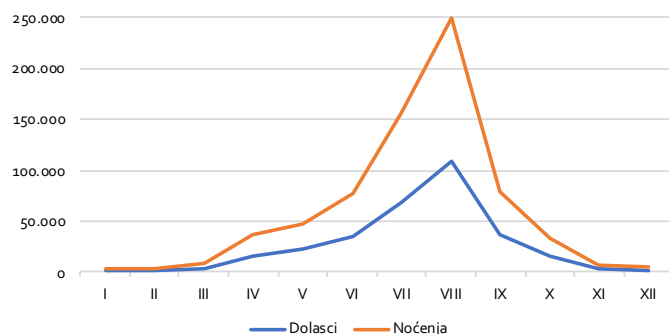
Noćenja po mjesecima

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

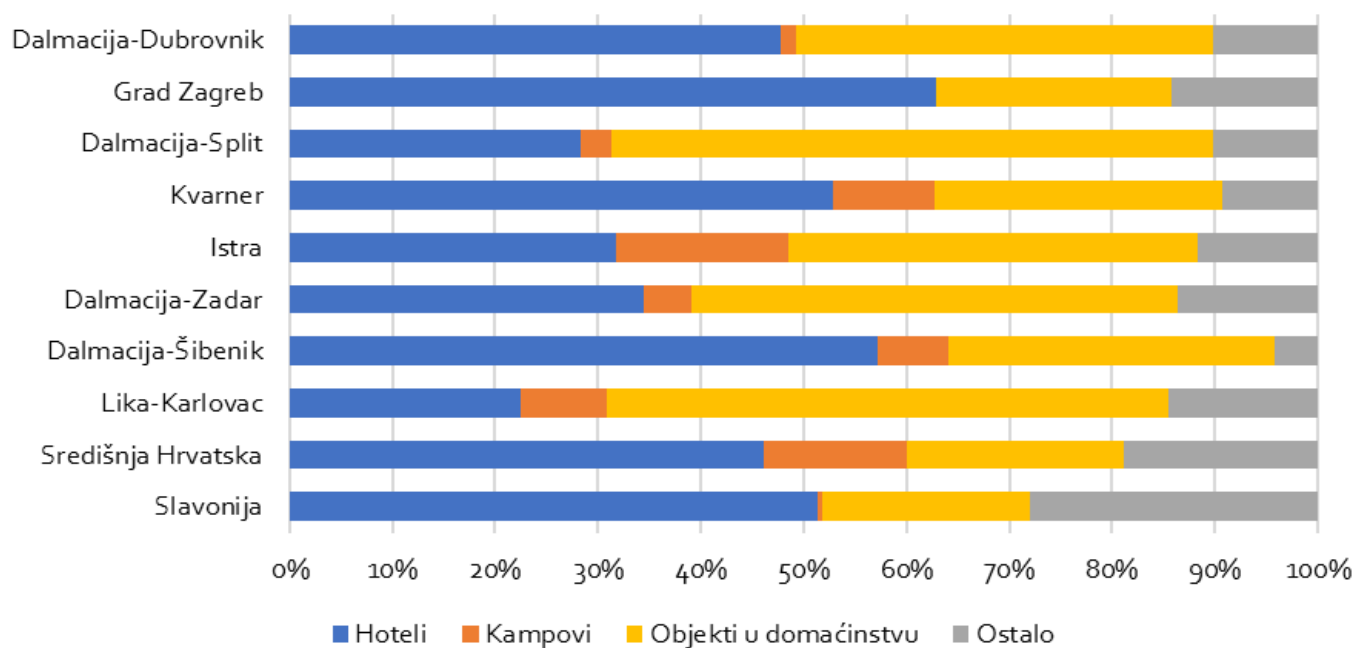
Dolasci i noćenja španjolskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Dubrovnik	84.677	211.096
Dalmacija-Split	75.331	172.710
Grad Zagreb	41.587	79.205
Istra	20.118	55.629
Dalmacija-Zadar	28.809	46.486
Kvarner	20.774	40.902
Lika-Karlovac	24.747	37.850
Nautika	4.921	33.422
Dalmacija-Šibenik	11.053	24.470
Središnja Hrvatska	2.259	4.629
Slavonija	806	1.928
Ukupno	315.082	708.327

Noćenja španjolskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

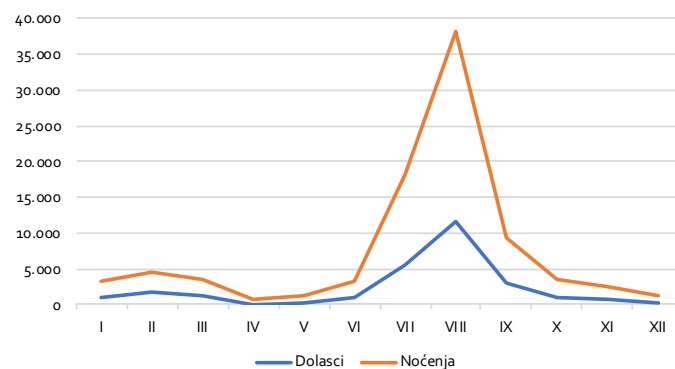
Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	162.063
Split	91.947
Zagreb	79.205
Zadar	38.590
Hvar	18.710
Konavle	16.512
Pula	15.920
Župa dubrovačka	15.891
Plitvička Jezera	15.889
Šibenik	15.589

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	0,6%	0,6%
6-11 godina	1,3%	1,1%
12-17 godina	2,2%	2,4%
18-24 godina	4,3%	5,1%
25-34 godina	9,6%	10,3%
35-44 godina	8,0%	7,5%
45-54 godina	7,4%	8,0%
55-64 godina	7,6%	9,6%
> 65 godina	6,6%	7,9%

REZULTATI 2020. PREMA SUSTAVU eVISITOR

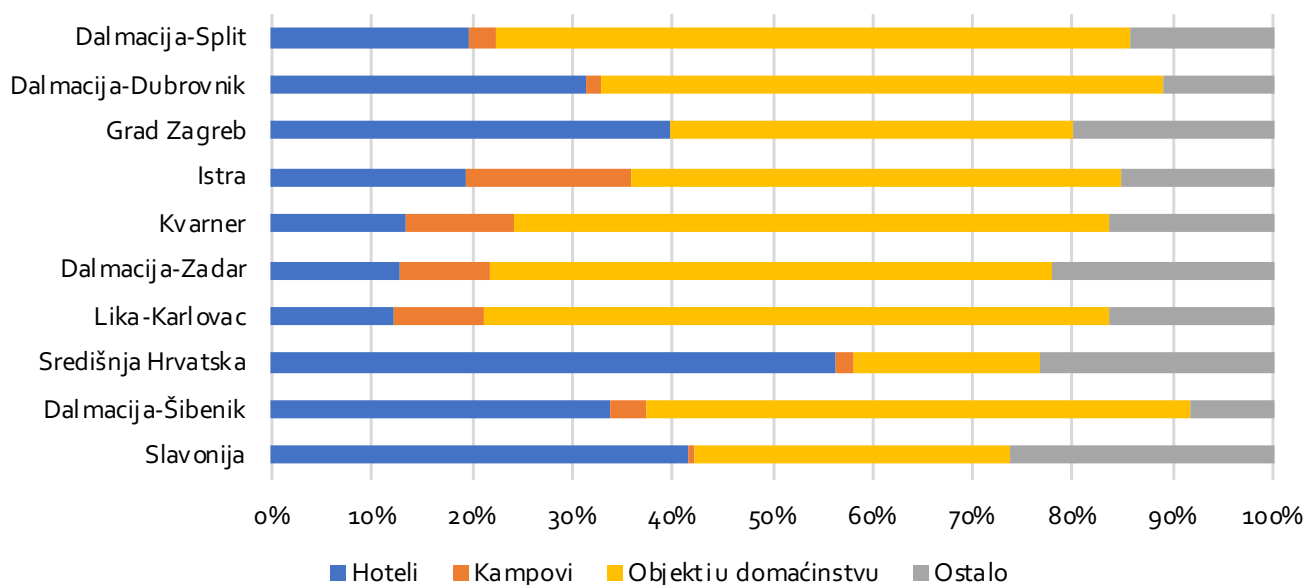
Dolasci i noćenja španjolskih turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	5.927	19.061
Dalmacija-Dubrovnik	6.587	18.777
Istra	2.829	11.873
Grad Zagreb	3.462	10.140
Nautika	1.269	9.293
Kvarner	1.872	7.584
Dalmacija-Zadar	1.691	5.094
Lika-Karlovac	1.796	3.351
Dalmacija-Šibenik	994	2.671
Središnja Hrvatska	442	1.094
Slavonija	237	733
Ukupno	27.106	89.671

Noćenja španjolskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	14.258
Zagreb	10.140
Split	9.121
Pula	3.109
Zadar	2.590
Hvar	2.329
Rovinj	1.896
Šibenik	1.640
Poreč	1.507
Rijeka	1.208

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	1,1%	0,9%
6-11 godina	1,3%	1,5%
12-17 godina	2,1%	2,2%
18-24 godina	6,0%	6,4%
25-34 godina	16,9%	15,1%
35-44 godina	12,7%	8,5%
45-54 godina	9,2%	6,3%
55-64 godina	4,1%	3,0%
> 65 godina	1,5%	1,3%

TOMAS HRVATSKA 2019. - ŠPANJOLSKA

TOMAS istraživanja primarna su kvantitativna istraživanja u okviru kojih se podaci prikupljaju osobnim intervjuom s turistima (uz korištenje strukturiranog upitnika), a provode se s ciljem identifikacije stavova i potrošnje turista u hrvatskim turističkim destinacijama. Posljednje u nizu, pod nazivom TOMAS Hrvatska 2019. po prvi je puta provedeno na području cijele zemlje, od svibnja 2019. do ožujka 2020. godine, tako da ujedno donosi rezultate obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj izvan razdoblja ljetne turističke sezone. Na takav način, istraživanje je reprezentativno za posljednju „standardnu“ turističku godinu prije pojave epidemije virusa COVID-19 te posljedične globalne društvene i gospodarske krize, s dramatičnim implikacijama na turistička putovanja u svjetskim razmjerima.

Uz domaće tržište, istraživanjem su obuhvaćena i za Hrvatsku značajnija europska tržišta – Njemačka, Slovenija, Austrija, Poljska, Italija, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Skandinavija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka, Francuska, BiH, Švicarska, Belgija, Španjolska, Srbija, kao i odabrana daleka tržišta - SAD, Republika Koreja, Kina, Japan.

U nastavku slijede pokazatelji iz istraživanja TOMAS Hrvatska 2019. koji prikazuju set odabranih karakteristika profilom obrađenog tržišta, uz usporedbu s prosječnim vrijednostima svih istraživanjem obuhvaćenih stranih tržišta. Zelenom bojom označene su vrijednosti kod kojih tržište u okviru relevantnijih podatkovnih kategorija pokazuje značajnije iznadprosječan rezultat, dok su crveno označene vrijednosti značajnije ispodprosječnog rezultata.

Glavni motivi odmorišnih putovanja

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
More	66,5	32,8
Priroda	13,4	4,4
Touring, sightseeing	7,2	18,6
Gradovi (city break)	4,8	18,2
Kultura i umjetnost	2,0	3,9
Zabava i festivali	1,3	21,6
Sela, ruralno područje	0,9	0,1
Manifestacije i događanja	0,6	0,0
Gastronomija	0,6	0,0
Wellness, toplice	0,4	0,0
Ostali sportovi i rekreacija	0,5	0,0
Cikloturizam, mountain biking	0,3	0,0
Planinarenje, hodanje	0,2	0,0
Nešto drugo	1,1	0,5
UKUPNO	100,0	100,0

Motiv dolaska u Hrvatsku

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
More	79,1	49,6
Priroda	56,2	29,6
Gradovi (city break)	24,8	50,8
Touring, sightseeing	22,3	47,0
Kultura i umjetnost	13,4	26,0
Ostali sportovi i rekreacija	11,1	18,6
Gastronomija	6,7	2,0
Zabava i festivali	5,1	25,3
Sela, ruralno područje	4,7	3,0
Manifestacije i događanja	4,1	3,3
Posao	2,8	4,0
Wellness, toplice	3,3	0,1
Planinarenje, hodanje	3,3	2,6
Drugi odmorišni motivi	2,6	1,8
Posjet rodbini i prijateljima	1,7	0,6
Cikloturizam, mountain biking	1,7	0,2
Zdravstveni razlozi	0,8	0,0
Obrazovanje	0,4	0,6
Vjerski razlozi	0,2	0,0
Neki drugi razlog	1,0	0,0

Učestalost dolaska u Hrvatsku

Broj posjeta Hrvatskoj	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Prvi posjet	33,3	93,2
Drugi posjet	15,4	3,6
3 do 6 posjeta	20,1	2,2
7 i više posjeta	31,2	1,0
UKUPNO	100,0	100,0

Izvori informacija

Izvori informacija	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Internet	56,2	82,6
Preporuke rodbine ili prijatelja	25,6	34,2
Prijašnji boravak	21,4	1,4
Preporuke TA ili kluba	10,7	13,0
Brošure, oglasi, plakati	5,3	3,7
Radio, televizija, film ili video	5,2	17,5
Turistički sajmovi, izložbe	5,1	17,0
Članci - novine/ časopisi	3,3	18,8
Nije trebao informacije	8,0	1,1

Način rezervacije smještaja

Rezervacija smještaja	Prosjeak za strana tržišta	Španjolska
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom, e-mailom	17,2	10,1
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući Booking.com, Expedia i sl.	45,9	68,9
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom ili telefaksom, e-mailom	16,4	2,3
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)	15,7	16,0
Na neki drugi način	0,8	0,2
Nije unaprijed rezerviran	4,0	2,5
UKUPNO	100,0	100,0

Trenutak rezervacije smještaja

Trenutak rezervacije	Prosjeak za strana tržišta	Španjolska
Manje od tjedan dana prije dolaska	6,4	4,2
1 do 4 tjedna prije dolaska	17,1	13,1
1 do 3 mjeseca prije dolaska	33,0	32,5
3 do 6 mjeseci prije dolaska	27,6	47,6
Više od 6 mjeseci prije dolaska	15,9	2,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0

Smetnje tijekom boravka u destinaciji

Smetnje	Prosjeak za strana tržišta	Španjolska
Gužva na kupališnom prostoru/preveliki broj kupaca	7,6	1,7
Gužva na ulicama, trgovima, šetnicama, atrakcijama i sl.	7,2	8,2
Neprimjereno odloženo smeće	6,2	2,1
Nemogućnost razdvajanja otpada	6,3	3,0
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	6,0	3,4
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	6,2	0,4
Nešto drugo	1,3	3,1

Aktivnost tijekom boravka u destinaciji

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Plivanje, kupanje	76,5	56,6
Razgledavanje gradova ('city sightseeing')	53,8	83,9
Odlazak u restorane	50,4	60,3
Posjet povijesnim građevinama	23,4	42,6
Posjet nacionalnim parkovima, zaštićenim prirodnim područjima	19,1	26,5
Kupovina (osim svakodnevnih potrepština)	15,4	22,8
Odlazak na organizirane izlete brodom	14,8	21,9
Pješačenje	14,5	9,5
Posjet muzejima, galerijama i izložbama	13,8	18,1
Jogging, trčanje	12,9	3,4
Odlazak u klubove, ples, noćni život	11,0	42,3
Tenis	10,0	0,6
Korištenje wellness, spa usluga	8,5	18,3
Ronjenje	8,4	16,9
Posjet tematskim parkovima	7,8	34,6
Posjet zabavnim događanjima	7,1	18,4
Obilazak vinskih cesta, vinarija	7,3	2,9
Ribolov	6,1	0,7
Obilazak tematskih cesta	6,2	1,5
Posjet tradicionalnim događanjima	5,3	2,1
Ostalo	4,8	0,0
Posjet seoskim domaćinstvima	4,6	1,7
Posjet toplicama	3,9	1,0
Posjet kulturnim događanjima	3,8	1,6
Golf	3,8	15,2
Jedrenje	3,4	2,8

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Posjet sportskim događanjima	3,2	15,5
Planinarenje	2,7	0,6
Avanturistički sportovi	2,5	1,0
Mountain biking	2,5	0,0
Korištenje zdravstvenih usluga	1,8	0,0
Sudjelovanje na radionicama	1,6	0,1
Dvoranski sportovi	1,5	1,1
Lov	1,4	0,5
Jahanje	1,4	0,0
Rafting	1,3	0,1
Posjet božićnim ili adventskim sajmovima	0,9	0,4
Nekom drugom	9,1	6,5
Niti jednom	0,9	0,0

Stupanj zadovoljstva elementima turističke ponude mjesta

Element ponude	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Ljepota prirode i krajolika	87,7	93,0
Ljepota mjesta	86,3	93,8
Osobna sigurnost	84,3	88,5
Atmosfera, ugođaj	82,7	90,8
Gostoljubivost lokalnog stanovništva	82,3	90,0
Ukupni boravak	80,5	91,4
Uređenost mjesta	78,5	88,0
Čistoća plaža	77,2	92,2
Smještajni objekt	76,8	88,0
Informacije u destinaciji	76,3	87,5
Ekološka očuvanost prostora	76,4	85,5
Mogućnosti kvalitetnog kretanja pješice u destinaciji	76,0	81,5
Prilagođenost destinacije djeci	75,3	80,6
Pješačke staze	75,1	88,5
Prometna dostupnost destinacije	74,1	81,0
Gastronomska ponuda u mjestu	71,7	82,4
Označavanje znamenitosti	71,8	85,9
Kultura i umjetnost	71,4	93,8
Opremljenost, uređenost plaža	70,6	91,2
Besplatni internet u destinaciji	69,5	72,0
Ponuda organiziranih izleta u okolicu	69,5	83,7
Informacije, edukacija u zaštićenim prirodnim područjima	69,1	82,6
Biciklističke rute i staze	67,7	69,9
Lokalni javni prijevoz	63,9	48,9
Sportski sadržaji	63,8	85,8
Događanja i manifestacije	63,4	86,5
Mogućnost za kupnju	62,5	73,8
Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	62,4	71,9
Zabava, noćni život	62,4	88,7
Promet u mjestu	62,3	73,2

Vjerojatnost preporuke mjesta prijateljima, rodbini ili kolegama

	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Nije vjerojatno da ću preporučiti	4,2	1,2
Vjerojatno ću preporučiti	26,9	26,3
Jako je vjerojatno da ću preporučiti	68,9	72,5
UKUPNO	100,0	100,0

Prosječni dnevni izdaci (u EUR)

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	99,0	106,94
Smještaj	52,8	54,23
Hrana u restoranima i barovima	17,1	13,81
Usluge trgovine	11,6	8,67
Kultura i zabava	3,3	4,94
Sport i rekreacija	2,8	4,46
Izleti	2,7	12,03
Lokalni prijevoz	7,1	7,27
Ostalo	1,7	1,52

Struktura prosječnih dnevnih izdataka

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	100,0	100,00
Smještaj	53,3	50,71
Hrana u restoranima i barovima	17,2	12,92
Usluge trgovine	11,7	8,11
Kultura i zabava	3,3	4,62
Sport i rekreacija	2,9	4,17
Izleti	2,8	11,25
Lokalni prijevoz	7,1	6,80
Ostalo	1,7	1,42

DIREKTNA ZRAKOPLOVNA POVEZANOST

Direktna zrakoplovna povezanost Španjolske s Hrvatskom poboljšavala se iz godine u godinu, posebice u ljetnom redu letenja. Međutim, pojavom globalne pandemije koronavirusa te uvođenjem lockdowna na internacionalnoj razini, gotovo su svi letovi među destinacijama morali biti obustavljeni, a zrakoplovi prizemljeni. Budući da je situacija s koronavirusom u Španjolskoj bila druga najteža u Europi, odmah nakon Italije, do otvaranja zemlje kao i ponovne uspostave letova trebalo je čekati do ljeta. U ljetnim mjesecima Španjolsku i Hrvatsku povezivala je Iberia sve do 27. rujna, kada je odradila svoj posljednji let na relaciji Madrid – Dubrovnik. To je ujedno bila jedina linija ove poznate španjolske aviokompanije prema Hrvatskoj u ovogodišnjem ljetnom redu letenja. U normalnim okolnostima kompanija je, uz Dubrovnik, prometovala i prema Zagrebu, Splitu i Zadru. Iberia je ranije ostavila mogućnost pokretanja linije Madrid - Zagreb u zimskom redu letenja ove godine, no isto se nije realiziralo.

Također valja spomenuti i niskotarifnu liniju Vueling koja je ovog je ljeta prometovala prema Zagrebu, Splitu i Dubrovniku, reducirano u odnosu na prošlogodišnji ljetni red letenja. S krajem ljetnog reda letenja prekinula je promet prema svim hrvatskim zračnim lukama, a Dubrovnik je ostao jedino planirano odredište u Hrvatskoj i u zimskim mjesecima. Španjolska niskotarifna aviokompanija planira se vratiti u Zračnu luku Dubrovnik već u siječnju 2021. godine. Realizacija ovih letova prije svega će ovisiti o globalnoj situaciji s koronavirusom koja direktno utječe na samu potražnju, pa će Vueling, u slučaju komercijalne neisplativosti, otkazati najavljene letove.

Hrvatske zračne luke u zimskom redu letenja 2020./2021. neće imati direktnu vezu s glavnim gradom Španjolske. Linije prema Zadru i Splitu u ljetnoj sezoni 2020. nisu prometovale i za očekivati je njihovo ponovno uvođenje iduće godine. Vueling za ljetnu sezonu 2021. najavljuje letove prema četiri hrvatske zračne luke; Zagrebu, Zadru, Splitu i Dubrovniku.

Izvor: Croatian Aviation

Kalendar praznika

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2020.			2021.			2022.		
	Dan u tjednu	Tjedan u godini		Dan u tjednu	Tjedan u godini		Dan u tjednu	Tjedan u godini	
Nova godina (New Year's Day)	01.01.2020	Srijeda	1	01.01.2021	Petak	1	01.01.2022	Subota	1
Sveta tri kralja (Epiphany)	06.01.2020	Ponedjeljak	2	06.01.2021	Srijeda	2	06.01.2022	Četvrtak	2
Veliki četvrtak (Maundy Thursday)	09.04.2020	Četvrtak	15	01.04.2021	Četvrtak	14	14.04.2022	Četvrtak	16
Veliki petak (Good Friday)	10.04.2020	Petak	15	02.04.2021	Petak	14	15.04.2022	Petak	16
Praznik rada (Labour Day)	01.05.2020	Petak	18	01.05.2021	Subota	18	01.05.2022	Nedjelja	19
Velika Gospa (Assumption of the Virgin Mary)	15.08.2020	Subota	33	15.08.2021	Nedjelja	33	15.08.2022	Ponedjeljak	34
Svi sveti (All Saints' Day)	01.11.2020	Nedjelja	44	01.11.2021	Ponedjeljak	45	01.11.2022	Utorak	45
Dan osnutka Španjolske (Spanish Constitution Day)	06.12.2020	Nedjelja	49	06.12.2021	Ponedjeljak	50	06.12.2022	Utorak	50
Blagdan bezgrešnog začeća (Feast of Immaculate Conception)	08.12.2020	Utorak	50	08.12.2021	Srijeda	50	08.12.2022	Četvrtak	50
Božić (Christmas)	25.12.2020	Petak	52	25.12.2021	Subota	52	25.12.2022	Nedjelja	53

Izvor: <https://www.feiertagskalender.ch/index.php?geo=3476&jahr=2021&kategorie=3&hl=en>

Školski praznici	2021.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina - najmanje dva tjedna u razdoblju	21.12.2020	08.01.2021
Proletni/Uskršnji praznici - oko deset dana u razdoblju	26.03.2021	12.04.2021
Ljetni praznici - 11 tjedana u razdoblju	21.06.2021	10.09.2021
Božićni praznici i Nova godina - najmanje dva tjedna u razdoblju	20.12.2021	05.01.2022

Izvor: Eurydice

Regionalni praznici	2020.			2021.			2022.		
	Dan u tjednu	Tjedan u godini		Dan u tjednu	Tjedan u godini		Dan u tjednu	Tjedan u godini	
Andaluzija									
Dan Andaluzije	28.02.2020	Petak	9	28.02.2021	Nedjelja	9	28.02.2022	Ponedjeljak	10
Lunes siguiente a la Fiesta Nacional de España/Nacionalni dan Španjolske	12.10.2020	Ponedjeljak	42	12.10.2021	Utorak	42	12.10.2022	Srijeda	42
Aragon									
Dan Aragona (San Jorge, Día de Aragón)	01.11.2020	Nedjelja	44	01.11.2021	Ponedjeljak	45	01.11.2022	Utorak	45
Lunes siguiente a la Fiesta Nacional de España/Nacionalni dan Španjolske	12.10.2020	Ponedjeljak	42	12.10.2021	Utorak	42	12.10.2022	Srijeda	42
Kanari									
Dan Kanara	30.05.2020	Subota	22	30.05.2021	Nedjelja	22	30.05.2022	Ponedjeljak	23
Kantabريا									
Santiago Apóstol	25.07.2020	Subota	30	25.07.2021	Nedjelja	30	25.07.2022	Ponedjeljak	31
Festividad de la Bien Aparecida	15.09.2020	Utorak	38	15.09.2021	Srijeda	38	15.09.2022	Četvrtak	38
Castilla - La Mancha									
Uskršnji ponedjeljak (Lunes de Pascua)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Tijelovo (Fiesta del Corpus Christi)	11.06.2020	Četvrtak	24	03.06.2021	Četvrtak	23	16.06.2022	Četvrtak	25
Castilla y León									
Fiesta de la Comunidad Autónoma	23.04.2020	Četvrtak	17	23.04.2021	Petak	17	23.04.2022	Subota	17
Lunes siguiente a la Fiesta Nacional de España/Nacionalni dan Španjolske	12.10.2020	Ponedjeljak	42	12.10.2021	Utorak	42	12.10.2022	Srijeda	42
Katalonija									
Uskršnji ponedjeljak (Lunes de Pascua)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
San Juan	24.06.2020	Srijeda	26	24.06.2021	Četvrtak	26	24.06.2022	Petak	26
Dan Katalonije (Día Nacional de Cataluña)	11.09.2020	Petak	37	11.09.2021	Subota	37	11.09.2022	Nedjelja	38
Madrid									
Dan Madrida (Fiesta de la Comunidad de Madrid)	02.05.2020	Subota	18	02.05.2021	Nedjelja	18	02.05.2022	Ponedjeljak	19
Tijelovo (Fiesta del Corpus Christi)	11.06.2020	Četvrtak	24	03.06.2021	Četvrtak	23	16.06.2022	Četvrtak	25
Foral Navarra									
Sv Josip (San Jose)	19.03.2020	Četvrtak	12	19.03.2021	Petak	12	19.03.2022	Subota	12
Uskršnji ponedjeljak (Lunes de Pascua)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Valencija									
Sv Josip (San Jose)	19.03.2020	Četvrtak	12	19.03.2021	Petak	12	19.03.2022	Subota	12
Uskršnji ponedjeljak (Lunes de Pascua)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Dan Valencije (Día de la Comunidad Valenciana)	09.10.2020	Petak	41	09.10.2021	Subota	41	09.10.2022	Nedjelja	42
Ekstremadura									
Dan Ekstremadure (Día de Extremadura)	08.09.2020	Utorak	37	08.09.2021	Srijeda	37	08.09.2022	Četvrtak	37
Lunes siguiente a la Fiesta Nacional de España/Nacionalni dan Španjolske	12.10.2020	Ponedjeljak	42	12.10.2021	Utorak	42	12.10.2022	Srijeda	42
Galicia									
Día de las Letras Gallegas	17.05.2020	Nedjelja	20	17.05.2021	Ponedjeljak	21	17.05.2022	Utorak	21
Dan Galicije (Día Nacional de Galicia)	25.07.2020	Subota	30	25.07.2021	Nedjelja	30	25.07.2022	Ponedjeljak	31
Baleari									
Dan Baleara (Día de las Illes Balears)	01.03.2020	Nedjelja	9	01.03.2021	Ponedjeljak	10	01.03.2022	Utorak	10
Sv Stjepan (San Esteban)	26.12.2020	Subota	52	26.12.2021	Nedjelja	52	26.12.2022	Ponedjeljak	53
La Rioja									
Uskršnji ponedjeljak (Lunes de Pascua)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Dan La Rioja (Día de La Rioja)	09.06.2020	Utorak	24	09.06.2021	Srijeda	24	09.06.2022	Četvrtak	24
País Vasco									
Uskršnji ponedjeljak (Lunes de Pascua)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Santiago Apóstol	25.07.2020	Subota	30	25.07.2021	Nedjelja	30	25.07.2022	Ponedjeljak	31
Asturija									
Dan Asturije (Día de Asturias)	08.09.2020	Utorak	37	08.09.2021	Srijeda	37	08.09.2022	Četvrtak	37
Lunes siguiente a la Fiesta Nacional de España/Nacionalni dan Španjolske	12.10.2020	Ponedjeljak	42	12.10.2021	Utorak	42	12.10.2022	Srijeda	42
Murcija									
Sv Josip (San Jose)	19.03.2020	Četvrtak	12	19.03.2021	Petak	12	19.03.2022	Subota	12
Dan regije Murcije (Día de la Región de Murcia)	09.06.2020	Utorak	24	09.06.2021	Srijeda	24	09.06.2022	Četvrtak	24

Izvor: <https://www.feiertagskalender.ch/index.php?geo=3476&jahr=2020&kategorie=3&hl=en>